

Valtiovarainministeriö

PL 28

00023 Valtioneuvosto

Kemijärven kaupungin lausunto maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen (HE 15/2017) täydentämiseksi

Kemijärven kaupunki haluaa lausua lakiluonnoksen täydentämiseksi seuraavaa valmistelussa laajemmin huomioitavat ja selvitettävät lakiluonnokseen liittyvät asiat:

Omaisuusjärjestelyt kuntien näkökulmasta, maakuntien ja kuntien yhteistyön rajapinnat sekä valtakunnalliset palvelukeskukset.

Omaisuusjärjestelyt kuntien näkökulmasta

Maakunnalle tulisi siirtää kaikki kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvä omaisuus ja siirtyvästä omaisuudesta on maksettava kunnille korvaus, kuten aiemmin on valtion ja kuntien välisissä omaisuuden siirroissa tehty. Maapohjat jätettäisiin kuntien niin halutessa siirron ulkopuolelle. Kuntien omaisuudensuojaa tulee arvioida suhteessa perustuslain 121 §:ssä säädettyyn kunnalliseen itsehallintoon. Kuntien omaisuudensuoja perustuu rahoitusperiaatteeseen ja verotusoikeuteen eli kuntien perustuslailla turvatun verotusoikeuden perusteella hankkiman omaisuuden suojaan.

Omaisuuksien lunastuskorvaus on mahdollista rahoittaa esimerkiksi osittain kunnan maakunnalle antamalla ja valtion takaamalla lainalla. Kunnat voivat käyttää saamansa korvauksen esimerkiksi lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin alentamiseen. Mm. Kemijärvellä on lainoja asukasta kohden 4 300 euroa, josta suuri osa on otettu nyt maakunnalle siirtyvän palvelutuotannon toimitiloihin.

Myös lain vaikutukset kuntien ja kuntayhtymien riski- ja luottoluokitukseen, luottokelpoisuuteen sekä lainarahoituksen hintaan tulee selvittää, arvioida ja minimoida tarpeellisilla muutoksilla mahdolliset negatiiviset vaikutukset ennen lain hyväksymistä.

Samoin kuntien kiinteistöihin saamat valtiontuet ja niiden takaisinperinnän mahdollisuus tulee asetuksella määritellä niin, että kunnille ei aiheudu tämän vuoksi taloudellisia menetyksiä. Kuntien varallisuusasemaa ei siten tule lainsäädännöllä heikentää eikä kiinteistöriskejä kohdentaa yksin kunnille.

Maakuntien ja kuntien yhteistyön rajapinnat

Maakuntalakiehdotuksen mukaan kunnat voivat siirtää maakunnalle lakisääteisiin tehtäviin liittyviä tehtäviä vain, mikäli kaikki maakunnan kunnat ovat yksimielisiä ja rahoittavat toiminnan. Rajausta rajoittaa sopimisen mahdollisuutta huomattavasti. Maakunnan tulisi voida ottaa hoitaakseen tehtäviä, joita alueen kunnat tai osa niistä ei hoida tai kykene hoitamaan edellyttäen, että mukana olevat kunnat sitoutuvat rahoittamaan toiminnan. Maakuntalakiin tulee sisällyttää säännös, joka mahdollistaa maakunnan ja kuntien välisen yhteistyön ja sopimisen sekä tehtävien hoitamisen samaan tapaan kuin yhteistyö kuntien kesken on kuntalain mukaan mahdollista.

Valtakunnalliset palvelukeskukset ja tukipalvelut maakunnissa

Maakunta- ja sote-uudistuksen tukipalvelujen järjestäminen ja tähän liittyvä ICT ovat merkitykseltään huomattavat, joten valmisteluun on varattava riittävästi aikaa. Nyt kaavailtu sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen valinnanvapauden toimeenpanoa porrastaminen oikean suuntainen ratkaistu, mutta se ei kuitenkaan poista liian nopeasta aikataulusta johtuvia ongelmia. Tietojärjestelmien yhteensovittamiseen liittyvät kysymykset eivät ole valmiita vuoden 2019 aikana. Tukipalveluiden järjestämisessä tulee ottaa huomioon

KEMIJÄRVI

LAPLAND

10.4.2017

maakuntien ja kuntien erilaiset lähtökohdat ja siksi valtakunnalliset tukipalvelukeskukset eivät ole hyvä ratkaisu tukipalveluiden järjestämisessä. Tukipalvelut tulee voida järjestää siten, että maakunta pystyy huomiomaan tukipalveluita tuottavat paikalliset toimijat.

Kemijärven kaupunginhallitus

Atte Rantanen
kaupunginjohtaja

Kemijärven kaupunki
PL 5
FI-98100 Kemijärvi
FINLAND
KEMIJARVI.FI

atte.rantanen@kemijarvi.fi
Tel. +358 40 726 6601

